

Veronika Demmer Selstam

046 359 70 37

veronika.demmerselstam@lund.se

Utbildningsnämnden

Yttrande över: Remiss Ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna

Sammanfattning

Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) har skickat promemorian om *ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna* till ett flertal remissinstanser, däribland Lunds kommun.

Barn- och skolförvaltningen och utbildningsförvaltningen har gemensamt tagit ställning till förslaget, och ställer sig positiva till de ändringar som föreslås.

Beslutsunderlag

Utbildningskansliets tjänsteskrivelse 2020-02-28

Remiss: Ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna 2020-01-28.

Barnets bästa

Föreslagna förändringar, med fokus på ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna, relaterar direkt till säkerställandet av barns och elevers bästa. Genom att bidra till *ökad* kompetens inom dessa områden som del av utbildningen, kan behoven hos berörda barn och elever som följd bättre beaktas.

Ärendet

Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) har skickat en promemoria på remiss om ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna. Som bakgrund anges att en rad rapporter påvisat behov av ökad kompetens inom förskolan och skolan i fråga om neuropsykiatriska svårigheter och det bedöms råda stor enighet om att förskollärare och lärare bör få mer kompetens om detta. För att bättre möta behoven hos barn och elever med neuropsykiatriska svårigheter föreslås förändrade krav i förskolläraryrket, grundläraryrket, ämnesläraryrket och

2020-02-28

Diarienummer

UN 2020/0137

yrkeslärarexamen i syfte att säkerställa studenternas kompetens gällande neuropsykiatriska svårigheter.

Vidare visar genomförd granskning att många lärare tycker det är svårt att undervisa om sex och samlevnad och att det behövs mer utbildning gällande dessa frågor. Det bedöms vara av stor vikt att nyutexaminerade lärare besitter en förmåga att reflektera och kommunicera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad. I syfte att säkerställa detta föreslås även förändrade krav avseende detta i grundlärar-, ämneslärar- och yrkeslärarexamen.

Föreslagna förordningsändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2021 och ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som bedrivs och examina som utfärdas efter utgången av juni 2021.

Yttrande

Utbildningsnämnden ställer sig positiv till de ändringar som föreslås i promemorian om *ökad kompetens om neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnad i lärarutbildningarna*.

Föreslagna ändringar bedöms på ett bättre sätt säkerställa ökad kompetens avseende neuropsykiatriska svårigheter och sex och samlevnadsfrågor i lärarutbildningarna. Detta görs genom följande förordningsändringar kopplat till förskolläraryrkeslärar-, grundlärar- och ämneslärarexamen (föreslagen lydelse kursiverad):

- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov, *inbegripet specialpedagogiska behov hos barn med neuropsykiatriska svårigheter* (s. 13 - 16)

Inom yrkeslärar-, grundlärar- och ämneslärarexamen, tydliggörs vidare att studenten ska:

- *visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad* (s. 14)

Det bedöms vara positivt att ovanstående områden bättre tydliggörs och kravställs som del av utbildningen, för att därigenom öka kompetensen hos de studerande.

Allmänna synpunkter

Några ytterligare synpunkter gäller de beskrivningar som görs rörande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och svårigheter. Avsnitt 3.2 *Närmare om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och neuropsykiatriska svårigheter* (s. 20), hade tjänat på att vara mindre diagnosriktat och istället ha ett än större fokus på de *behov* som finns, och vad som då behövs för att *stötta* den pedagogiska verksamheten.

2020-02-28

Diarienummer

UN 2020/0137

Gällande skäl för förslaget *att visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och samlevnad*, anges bland annat att "[e]n sex och samlevnadsundervisning av hög kvalitet kräver belysning av olika perspektiv, där elever görs delaktiga och där lärare har rätt kompetens att undervisa i kunskapsområdet" (s. 31). Här vore det förtjänstfullt om de perspektiv som åsyftas också tydliggjordes eller exemplifierades, vilket inte görs.

Angående avsnitt 9.6 *Konsekvenser i fråga om jämställdhet mellan kvinnor och män och integrationspolitiska konsekvenser*, anges bland annat att

[f]örslagen om ökad kompetens i sex och samlevnad bedöms påverka jämställdheten positivt. Förslagen om ökad kompetens i sex och samlevnad bedöms också kunna påverka integrationspolitiken positivt. En förbättrad kompetens hos blivande lärare i frågor om sex och samlevnad bedöms kunna leda till att nyanlända elever får ökad kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Sverige (s. 35).

Sistnämnda mening kan med fördel omskrivas till "[e]n förbättrad kompetens hos blivande lärare i frågor om sex och samlevnad bedöms kunna leda till att nyanlända elever får *en förbättrad och utökad kunskap* om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Sverige". Lydelsen kan, sådan den nu är formulerad, lätt föra tankarna till att rådande uppfattning är att det i stort helt saknas kunskap för dessa frågor hos gruppen.

Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Veronika Demmer Selstam
Strateg

Ordförandes förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att anta förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget och översända det som svar till kommunstyrelsen.

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen
Akten